

Sygn. akt I C 1/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR del. Zygmunt Drożdżejko

Protokolant: Karolina Lipka

po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2016 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa H. K.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. ***oddala powództwo;***

II. ***zasądza od powoda H. K. na rzecz strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. kwotę 5 617zł (pięć tysięcy sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu;***

III. ***nakazuje ściągnąć od powoda H. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 4 411,34zł (cztery tysiące czterysta jedenaście złotych i trzydzieści cztery grosze) tytułem kosztów sądowych.***

Sygn. akt I C 1/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 stycznia 2016 r.

Powód H. K. w pozwie z dnia 07 października 2013 r. skierowanym przeciwko Towarzystwu (...) s.a. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 144 567,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 marca 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

Na uzasadnienie żądania powód wskazał, iż w okresie od 25.10.2011 r. do 20.04.2012 r. strony łączyła umowa ubezpieczenia budynku mieszkalnego położonego w C. nr (...) na warunkach określonych Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia (...) + na sumę ubezpieczenia wynoszącą 1 500 000 zł. W dniu 14 lutego 2012 r. wskutek pęknięcia obudowy filtra wody usytuowanego na wewnętrznej ścianie ubezpieczonego budynku, nastąpiło przelanie się wody z instalacji wodociągowej do pomieszczeń i pod fundamenty, a następnie na zewnątrz budynku przez ogród, aż na ulicę. Woda zalała ponad 1/3 szerokości jezdni na długości ok. 20 metrów. Dodatkowo uszkodzeniu uległy ściany budynku i meble.

Pozwany odmówił wypłaty odszkodowania w uzasadnieniu powołując się tylko na okoliczności niezgodne ze stanem faktycznym, ale i opierające się na nieistniejących zapisach ogólnych warunków ubezpieczenia. Powód wniósł o

ponowne rozpatrzenie sprawy, przedstawiając odpowiednie dowody na poparcie swoich racji. Pozwany jednak podtrzymał decyzję odmowną. Ugodowa próba załatwienia sporu także nie przyniosła oczekiwanego rezultatu.

Zdaniem powoda, stanowisko pozwanego odmawiające wypłaty odszkodowania jest całkowicie bezpodstawne tak z przyczyn faktycznych, jak w świetle zasad określonych w wiążących obie strony umowy ubezpieczenia.

W piśmie z dnia 23.01.2014 r. (data prezentaty) powód wskazał, iż zarzut braku legitymacji czynnej jest chybiony, bowiem w świetle postanowień umowy zwrotnego przelewu praw z polisy ubezpieczeniowej zawartej w dniu 10 kwietnia 2013 r. pomiędzy (...) SA a powodem, cedent przeniósł powrotnie na powoda swoją wierzycielność z polisy nr (...). Pozwany miał możliwość zapoznania się z nią.

Dalej wskazał, iż błędne jest twierdzenie pozwanego, że budynek oznaczony nr (...) w C. nie był objęty ubezpieczeniem (...)+. Umowa została zawarta z powodem przez profesjonalnego przedstawiciela pozwanego na miejscu ubezpieczenia. Pozwany, który miał możliwość zapoznania się z przedmiotem ubezpieczenia, zawarł umowę bez zastrzeżeń.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana Towarzystwo (...) s.a. w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych oraz opłaty od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu strona pozwana podniosła zarzut braku legitymacji czynnej wskazując, że co prawda powód zawarł umowę ubezpieczenia ze stroną pozwaną, ale dokonał skutecznej cesji na rzecz (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W..

Dalej strona pozwana podniosła, że budynek pod adresem C. (...) nie spełnia definicji domu rodzinnego określonego w OWU, nie służy zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych. W budynku prowadzona jest działalność gospodarcza. W związku z powyższym budynek nie mógł być objęty ubezpieczeniem (...)+.

Strona pozwana podała także, iż po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego w związku ze zdarzeniem do jakiego doszło w dniu 14 lutego 2012 r. w budynku powoda, odmówiła przyjęcia odpowiedzialności co do zasady.

W dalszym ciągu strona pozwana przeczy swojej odpowiedzialności zarówno co do zasady, jak i wysokości roszczenia. Wskazano, że przyczyną pęknięcia filtra było zamarznięcie wody oraz błędy w sztuce budowlanej. Te okoliczności wyłączają odpowiedzialność ubezpieczyciela.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód H. K. mieszka na stałe w Belgii, jednakże często bywa w Polsce, gdzie prowadzi swoją działalność gospodarczą. Siedzibą firmy (biuro) jest budynek mieszkalny położony w C. nr (...). W tym domu również mieszka, kiedy przebywa w Polsce tj. średnio 3 tygodnie w ciągu miesiąca.

Dowód: zeznania powoda H. K., k. 115

W dniu 21 października 2011 r., powód zawarł ze stroną pozwaną Towarzystwem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia przedmiotowego domu jednorodzinnego na warunkach określonych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia W. Dom Komfort +. Ochrona ubezpieczeniowa udzielona była w okresie od dnia 25 października 2011 r. do dnia 20 kwietnia 2012 r.

W dniu 14 lutego 2012 r., będąc w kraju, otrzymał telefon od firmy ochroniarskiej, iż z jego domu leje się woda. Okazało się, że przyczyną awarii było pęknięcie obudowy PCV filtra wody.

W związku z powyższym powód zgłosił do strony pozwanej zaistniałą szkodę, jednakże w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego, pismem z dnia 24 maja 2012 r. (...) W. odmówiła przyjęcia szkody co do zasady wskazując, że do pęknięcia doszło w wyniku zamarznięcia, które z kolei zostało spowodowane brakiem ogrzewania w budynku. Jako podstawę powołano § 8 postanowień umowy, zgodnie z którym zakresem ochrony ubezpieczeniowej

nie są objęte m. in. szkody powstałe na skutek zamarznięcia wody w nieogrzewanym lokalu mieszkalnym, domu jednorodzinnym, garażu, innym budynku (pkt 16) oraz błędów w sztuce budowlanej, wad konstrukcyjnych, materiałowych, projektowych (pkt 19).

dowód: okoliczność bezsporna (umowa ubezpieczenia, k. 23 – 24; Ogólne Warunki Ubezpieczenia W. DOM Komfort +, k. 66), zeznania powoda H. K., k.115

W dniu 2 października 2012 r. H. K. wezwał stronę pozwaną do zapłaty odszkodowania w kwocie 35 816, 37 zł tytułem uszkodzenia mienia spowodowanego pęknięciem w dniu 14 lutego 2012 r. obudowy filtra wody usytuowanego na wewnętrznej ścianie objętego ubezpieczeniem budynku położonego w C. nr (...), wyznaczając ostateczny termin do dnia 20 października 2012 r.

dowód: wezwanie przedsądowe do zapłaty z dnia 02.10.2012 r., akta szkody (...)

Po ponownym rozpatrzeniu roszczeń zgłoszonych przez powoda z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, pismem z dnia 02 listopada 2012 r., strona pozwana utrzymała swoją decyzję w mocy. W uzasadnieniu wskazano m. in., iż ogrzewanie budynku na tzw. „minimalną temperaturę” nie jest należyтым ogrzewaniem budynku. Zaznaczono również, iż w dniu oględzin, tj. 05.03.2012 r. w budynku panowała temperatura 13°C.

dowód: pismo z dn. 02.11.2012 r., akta szkody (...)

Pomieszczenie przedsionka, gdzie wykonana została wnęka mieszcząca zespół wodomierzowy oraz filtrów znajduje się w części południowo – wschodniej budynku. Przedsionek sąsiaduje przez drzwi z wyposażonym w instalacje grzewcze pomieszczeniem do przebywania dziennego oraz przez ścianę wewnętrzną (zawierającą wnękę zespołu filtrów i wodomierza) z pomieszczeniem nieogrzewanej spiżarni. Narożne pomieszczenie przedsionka do którego prowadzi wejście z zewnątrz nie zostało wyposażone w instalacje grzewcze, a drzwi zewnętrzne pomieszczenia posiadają w dolnej części niewielką szczelinę. Zespół filtrów wykonanych z tworzywa, z których jedynie jeden uległ uszkodzeniu, zlokalizowany został we wnęcie ściany wewnętrznej oddzielającej pomieszczenie przedsionka od spiżarni.

W dniu zdarzenia uszkodzeniu uległa jedynie dolna część filtra i tylko ona została wymieniona. Skoro w wyniku upadku, osłona filtra jedynie w niewielkim stopniu uległa dalszemu uszkodzeniu, można stwierdzić iż filtr poddany został znacznym siłom niszczącym. Uszkodzenia tego typu charakterystyczne są dla czynnika lodowego, który w wyniku zamarznięcia wody powiększa swą objętość o blisko 8%. Zwiększenie objętości zamarzającej wody może wywierać nacisk na ścianki przewodu nawet z siłą 25 M. (około 250 atmosfer). Są to siły rozrywające, działające na naczynie (instalację) w sposób wywołujący jego znaczne uszkodzenia. W przypadku nie zachowania temperatur dodatnich w pomieszczeniach zawsze może dojść do zamrożenia instalacji i jest to jedynie kwestia czasu, zanim woda zostanie zamieniona w lód. Naczynie w którym zamarza woda ulegnie rozerwaniu nawet jeżeli nie znajduje się ono pod dodatkowym ciśnieniem hydrostatycznym. Do ujawnienia wycieku wody z instalacji wewnętrznej budynku doszło w dniu 14 lutego 2012 r., natomiast w nocy z 13/14 lutego panowały bardzo niskie temperatury powietrza zewnętrznego (nawet do - 14°C). Budynek powoda zlokalizowany jest w III strefie klimatycznej, a pomieszczenie zespołu filtrów posiada jedną ścianę zewnętrzną i drzwi zewnętrzne. Temperatura w tego rodzaju pomieszczeniach może spadać nawet do wartości - 6°C. Tymczasem, pomieszczenia, w których przeprowadzane są instalacje wodne powinny być zabezpieczone przed wpływem niskich temperatur. Fragmenty instalacji, w otoczeniu których temperatura może spadać poniżej 0° C powinny być rozwiązane w sposób umożliwiający opróżnienie z wody. Biorąc zatem pod uwagę okoliczności w jakich doszło do uszkodzenia filtra, w szczególności niskie temperatury zewnętrzne w okresie poprzedzającym zdarzenie, brak instalacji ogrzewania pomieszczenia przedsionka, dodatkowo – możliwa już w dniu zdarzenia nieszczelność drzwi zewnętrznych przedsionka, wskazać należy iż najbardziej prawdopodobną przyczyną awarii wydaje się być zamarznięcie instalacji wodnej. Filtr zamontowany u powoda został dobrany prawidłowo, w szczególności dotyczy to ciśnienia, jakie przyjmuje się za dopuszczalne w instalacjach wewnętrznych – 0,6 MPa. Praca filtra nie została jednak dopuszczona w temperaturze otoczenia poniżej 0.

Jak wynika zatem z powyższego, najbardziej prawdopodobną przyczyną było zamarznięcie, jednakże możliwe jest także, iż przyczyną pęknięcia osłony filtra były uderzenie hydrauliczne wywołane skokiem ciśnienia, czy nagłym otwarciem zaworu wody. Te ostatnie możliwości spowodowane mogły być jednak przez nieprawidłowo zrobioną instalację, która sprzyja powstawaniu poduszki powietrznej.

dowód: opinia biegłego sądowego mgr inż. K. M. (1), k. 140 – 149 wraz z opinią uzupełniającą, k. 230 – 231 oraz 257 - 262 i ustna opinia na rozprawie w dniu 16.10.2015 r., k. 317; schemat prawidłowo wykonanej instalacji i instalacji w domu powoda naszkicowany przez biegłego mgr inż. K. M., k. 316; pismo Zakładu (...) sp. z o.o. z dnia 13.06.2014 r., k. 150

Ocena dowodów:

Sąd uznał opinie K. M. (1) za przekonującą. W ocenie Sądu zupełność złożonej opinii głównej, opinii uzupełniających oraz ustnych wyjaśnień biegłego na rozprawie w dniu 16 października 2015 r., w zestawieniu z logiką prezentowanego w nich rozumowania pozwalały w całej rozciągłości zaakceptować ocenę dokonaną przez biegłego w przedstawionych mu kwestiach. Biegły odniósł się do całego materiału dowodowego zebranego w sprawie, akt szkodowych, uwzględnił wyniki przeprowadzonych oględzin nieruchomości, a także dane portalu pogodowego w dniach 13 i 14 lutego 2012 r., rozważył zagadnienia mu przedstawione w postanowieniu dowodowym. Wszystko to w sposób czytelny i zrozumiały zostało przedstawione w treści opinii. Rzeczowe wywody opinii oraz stanowczość przyjętych konkluzji nie pozwalały na skuteczne zakwestionowanie ich ostatecznych wniosków. Opinię należy oceniać jako w pełni fachową, gdyż biegły wypowiadał się profesjonalnie w zakresie swojej specjalności.

W sprawie, zarówno przez jedną, jak i drugą stronę zostały wniesione zarzuty w stosunku do opinii, jednak w uzupełniających opiniach, a ostatecznie na rozprawie w dniu 16 października 2015 r. (k 317) biegły mgr inż. K. M. (1) w sposób fachowy spójny i logiczny wskazał dlaczego wyciągnął takie wnioski.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda w części z której wynika, że dom był ogrzewany w okresie kiedy pękł filtr. Jest to sprzeczne z opinią biegłego K. M. (1), której to sąd dał wiarę.

W pozostałej części sąd dał wiarę zeznaniom powoda, albowiem są spójne i logiczne. Nie pozostają w sprzeczności z dowodami z dokumentów. Nie były także kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków A. B., G. C. oraz J. C., bowiem świadkowi ci nie mają wykształcenia kierunkowego, które umożliwiłoby ocenę, czy w istocie występowały skoki ciśnienia. Jeden ze świadków zeznał, iż w jego domu doszło do pęknięcia wężyka, jednakże przyczyn takiego zdarzenia może być wiele, niekoniecznie musi to być spowodowane wysokim ciśnieniem. Są to subiektywne odczucia tych osób i jako takie nie mogły zostać zakwalifikowane jako wiarygodny materiał dowodowy. Ich zeznania nie znajdują żadnego potwierdzenia w wiarygodnym materiale dowodowym.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka M. M. z wyjątkiem okoliczności, iż poinformowano go o skokach ciśnienia nawet do 10 bar, albowiem nie znalazło to potwierdzenia w żadnym wiarygodnym materiale dowodowym. Jest wręcz przeciwnie z opinii biegłego wynika iż przedsiębiorstwo dostarczające wodę nie odnotowało żadnych skoków ciśnienia. Zeznania tego świadka nie wnoszą nic istotnego do sprawy. W zasadzie świadek ten opisuje stan nieruchomości w chwili, kiedy przyszedł. Nie ma to jednak żadnego znaczenia dla ustalenia przyczyn pęknięcia filtra

Sąd dał wiarę dokumentom, które nie były przez żadną ze stron kwestionowane.

W sprawie opinię sporządził również biegły sądowy mgr inż. R. M., której przedmiotem było ustalenie jakie powstały szkody w domu powoda na skutek wylania się wody z powodu pęknięcia obudowy filtra wody i jaka jest wysokość szkody liczona według zasad określonych w OWU w szczególności Rozdział XI i XII oraz czy możliwym jest, aby na skutek wylania się wody powstały zapadnięcia podłogi w wielu różnych miejscach domu (k. 157 – 183) Opinia ta okazała się jednak zbędna w związku z ustaleniami poczynionymi przez biegłego mgr inż. K. M. (1).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawą dochodzonego roszczenia był art. 805 kc, umowa ubezpieczenia z dnia 21. 10. 2011r. na warunkach określonych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia (...) + na sumę ubezpieczenia wynoszącą 1 500 000 zł.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Z art. 805 § 2 pkt 1 k.c. wynika zaś, iż świadczenie ubezpieczyciela przy ubezpieczeniu majątkowym polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Zgodnie z zapisami § 8 ust. 1 pkt. 16 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia udzielone powodowi ubezpieczenie nie obejmowało szkód powstałych na skutek zamarznięcia wody w nieogrzewanym lokalu mieszkalnym, domu jednorodzinnym, garażu, innym budynku. Stosownie natomiast do pkt 19, zakresem ochrony nie były objęte szkody powstałe na skutek błędów w sztuce budowlanej, wad konstrukcyjnych, materiałowych, projektowych.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego najbardziej prawdopodobną przyczyną awarii wydaje się być zamarznięcie instalacji wodnej, w szczególności w związku z panującymi niskimi temperaturami zewnętrznymi w okresie poprzedzającym zdarzenie, brak instalacji ogrzewania pomieszczenia przedsiionka, dodatkowo – możliwa już w dniu zdarzenia nieszczelność drzwi zewnętrznych przedsiionka. Tym samym została zrealizowana przesłanka wyłączająca odpowiedzialność pozwanego.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego uderzenie hydrauliczne wody może spowodować pęknięcie filtra, ale instalacja wodna u powoda została źle zrobiona (sprzyja powstawaniu poduszki powietrznej i uderzeń hydraulicznych). Wobec braku skoków ciśnienia w sieci, jeżeli doszło do uderzenia hydraulicznego, to w wyniku źle zainstalowanej instalacji, a to z kolei powoduje wyłączenie odpowiedzialności pozwanego na zasadzie § 8 pkt 19 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

W konsekwencji Sąd orzekł w sentencji wyroku, oddalając żądanie na mocy powołanych wyżej przepisów.

Odnosząc się do zarzutu braku legitymacji czynnej wskazać należy, iż jest on niezasadny. W istocie, w dniu 16 listopada 2011 r., pomiędzy H. K., a (...) S.A. z siedzibą w W. zawarta została umowa przelewu wierzytelności z polisy ubezpieczeniowej na zabezpieczenie, jednakże do pozwu została dołączona umowa zwrotnego przelewu praw z polisy ubezpieczeniowej zawartą w dniu 10 kwietnia 2013 r. pomiędzy powodem, a (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W..

Zarzut, iż budynek pod adresem (...) nie spełnia definicji domu rodzinnego określonego w OWU również okazał się bezzasadny. Jak wynika z zeznań powoda pod tym adresem ma on zarejestrowana działalność gospodarczą, jednakże – podczas pobytu w Polsce – wykorzystuje ten budynek przede wszystkim na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W skład zasądzonych kosztów chodzi kwota 3600 zł. tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 2000 zł tytułem zaliczki uiszczonej przez pozwanego na poczet opinii biegłego (pkt II wyroku).

Wydatki sądowe wyniosły w sumie 6 451,34 zł (wynagrodzenie biegłych). Ta kwota w całości obciąża powoda. Ta kwota częściowo (2000 zł) została pokryta z zaliczki uiszczonej przez pozwanego. Pozostała część została tymczasowo pokryta ze środków Skarby Państwa. W punkcie II sąd zasądził zwrot tej zaliczki. Zatem do pokrycia została kwota 4 451,34 zł. Powód na jedno z postanowień złożył zażalenie, które zostało uwzględnione, jako oczywiście uzasadnione.

Na poczet tego zażalenia uiścił kwotę 40 zł. Z tego względu sąd zaliczył na poczet wydatków powodowi tą kwotę. Zatem do pokrycia została kwota 4 411, 34 zł. i tą kwotę Sąd nakazał ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie na zasadzie art. 113 ustawy „o kosztach sądowych w sprawach cywilnych”.

Mając powyższe na uwadze orzec należało jak w sentencji wyroku.